

Ahol egyfelé eveznek, az eredményeken is látszik

Interjú Soltész Miklóssal,
a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárával

– Hogyan értékeli a szöszölók tevékenységét és együttműködését az elmúlt ciklusban?

– A költségvetés szerint milyen éves tervek előtt állnak, mi folytatódik, milyen újabb beruházások következnek?

– Két parlamenti ciklus tapasztalata bizonyítja, hogy a szöszölói intézmény bevált és nagyon hasznos. Nemcsak a nemzetiségek számára fontos a munkájuk, hanem a kormányzat szempontjából is. Konstruktív és eredményes a kapcsolatunk, sok dologra ők hívják fel a figyelmet, javaslatot, észrevételt tesznek, ezeket figyelembe vesszük a döntéshozatalok során. Egyes nemzetiségeknél voltak kezdeti feszültségek az elnökök és a szöszölók között, de ezek oldódtak, többségében jól együtt tudnak dolgozni. Kormányzati részről azzal is igyekeztünk segíteni, hogy a jelentősebb tárgyalásoknál, a nagyobb beruházások, döntések előtt a szöszölók és az elnökök véleményét együtt kértük. Ahol nem csak egy hajóban, de egyfelé is eveznek, ott az eredményeken is látszik a jó együttműködés. Ebben a ciklusban a német nemzetiség országgyűlési képviselőt tudott adni, aki így a parlamenti döntéshozatalokban is részt vesz. Ritter Imre képviselőként és a nemzetiségi bizottság elnökéként nemcsak a német, hanem az összes nemzetiség ügyét nagyon tevékenyen szolgálta. Ha végignézem, mit tudtunk közösen megvalósítani, *egyik legfontosabbként a jogszabályok módosításait emelném ki. Megtörtént a nemzetiségek jogairól szóló törvény módosítása, amit nagy többséggel fogadott el az Országgyűlés.* Ugyanilyen hangsúlyos eredmény a nemzetiségi – főleg köznevelési – intézmények nemzetiségi tulajdonba adása. Ennek a lehetősége és kötelezettsége biztosítékot jelent a nemzetiségek munkájához. A jogszabályváltozások mellett a költségvetési változásokat érdemes kiemelni: csak 2018-22 között több mint kétszeresére, 2010 óta pedig a hatszorosára növekedett a nemzetiségek támogatása. Ez hatalmas, korábban elképzelhetetlen mértékű növekedés.

– Említettem az elmúlt évek jelentős költségvetési támogatásnövekedését. Az elmúlt tíz évben le kellett tennünk olyan cövekeket, amelyeket iránymutatóként kell követnünk. Ezek közé tartozik a köznevelés, az önkormányzatiság, a kulturális intézmények, civil szerveződések és a nemzetiségekhez kötődő egyházak, egyházi jelenlét támogatása.

Mind az öt területen próbáltunk olyan egyértelmű támogatási rendszert kialakítani, melynek eredményeként jelentős változások indultak be, például *tíz év alatt 12-ről 100-ra növekedett a nemzetiségi fenntartású köznevelési intézmények száma.* Az átadásokat követték a felújítások. *Évente 50-60 intézményt újítunk fel, ebben a ciklusban 5,8 milliárd forintot fordítottunk a közepes és kisebb intézmények felújítására.* Ilyen mértékű fejlődésről korábban nem is álmodhattak a nemzetiségeink! Ebben nincsenek benne a külön kormányhatározattal támogatott nagyobb intézményi felújítások. Mindenki tapasztalhatja ezek pozitív hatását, sok helyen tornatermek épülnek, osztálytermekkel bővülnek az intézmények, tetőszerkezetek újulnak meg, fűtésrendszerek korszerűsödnek, nyílászárókat cserélnek. Az oktatás-nevelés terén pályázatokkal segítjük a nemzetiségi pedagógusképzést, a pedagógusok pályán maradását, valamint a tehetséges fiatalok tanulmányait.

Kulturális területen is jelentős intézményi beruházások valósultak meg, említhetem a szekszárdi német színház vagy a pécsi horvát színház felújítását. A tavalyi 500 millióról 700 millióra emeltük a kulturális pályázatok összegét, melyek a helyi kisközösségek támogatását szolgálják.

Közel 500 út menti kereszt és számos, a nemzetiségek hitéletének helyet adó templom újulhatott meg a Kormány támogatásával. Ahol a hit – katolikus, protestáns vagy ortodox – megmarad, ott a nemzetiségek identitása is erősebb. Az elmúlt években nőtt a települési és területi önkormányzatok támogatása, ebben az évben is növekszik az országos önkormányzatoké.

– Ha újra bizalmat kapunk, folytatjuk nemzetiségeink támogatását. Ez komoly felelősséggel jár, hiszen nemzetiségeink megmaradása, megerősödése a tét. Célunk, hogy a nemzetiségeinkhez tartozó emberek jól érezzék magukat Magyarországon. Mi emellett természetesnek tekintjük, hogy ők ápolják és erősítik kapcsolatukat az anyaországgal. Ezzel mindannyian gazdagodunk, az elmúlt tíz évben a legtöbb országgal javultak a kapcsolataink.

– Szeretek „terepen” lenni, mert a személyes tapasztalatokból, találkozásból sokat tanulok. Látogatásaim során igyekszem nemcsak a vezetőikkel, hanem az adott területen dolgozókkal és fiatalokkal is találkozni. Fontos megismerni az ő törekvéseiket is és bevonni őket a nemzetiségek életébe, munkájába. A fiataloknak kell majd a nagyon elkötelezett, sokat dolgozó és a korábbi, a nemzetiségek számára nehéz és kedvezőtlen időszakban is kitartó korosztály nyomdokaiba lépni. A Kormány azzal segít, hogy támogatja a tehetséges és a közösségi életben már most résztvevő fiatalokat, például a nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjjal. *Az elmúlt évek során több mint 270 fiatal kapott nemzetiségi tanulmányi ösztöndíjat, megemeltük az ösztöndíjak számát, így várható, hogy a díjazott fiatalok száma tovább nő majd. Belőlük lesznek a jövő nemzetiségi pedagógusai, vezetői, a nemzetiségi élet szereplői.* Jól működnek a nemzetiségi iskolák, egyébként hasznos az is, ha ezekbe nem csak nemzetiségi fiatalok járnak. Mert ők is megismerik az adott nemzetiség kultúráját, nyelvét, ezáltal szélesedik az a kör, amely felnőttként teljes természetességgel tud majd együttműködni. Erre a Kárpát-medencében nagy szükség van. A nemzetiségi iskolákban tanulók nemzetiségi civil szervezetek programjain is részt vesznek. Szervezünk számukra olyan programokat, amikből érezhetik, hogy fontosak, számítnak rájuk. Ilyen a már hat alkalommal megszervezett Nemzetiségi Ifjúsági Találkozó, illetve a tavaly először megrendezett Alumni-találkozó egykori ösztöndíjasainknak. Márciusban először szervezünk sporthétvégét középiskolásainknak Szarvason. A felsőoktatásban tanulók számára megvalósult ösztöndíjrendszeren keresztül mintegy 500 fiatalot értünk el. Az éves átadáskor a parlamenti ünnepségen fel is szoktam hívni a figyelmüket a felelősségükre a saját nemzetiségükkel szemben. Az ösztöndíjrendszert azért működtetjük, hogy legyenek, akik továbbadják az értéket a közösségük felé.

– Mire az interjú megjelenik, döntés születik a nemzetiségi civil, a kulturális és a táborozási pályázatokról. Idén is több ezer nemzetiségi szervezetet, kezdeményezést tudunk támogatni. Reméljük, hogy a járványhelyzet lehetővé teszi, hogy az érintettek megvalósítsák terveiket.

Folytatódnak és el is kezdődnek jelentős beruházások, például a pécsi Lenau-ház, a szegedi szerb iskola, a budapesti Rákóczi úti szlovák épület, a bolgár intézmények egy központba történő elhelyezése a Vágóhid utcában. De minden nemzetiségnek vannak folytatódó projektjei. A közepes és kisebb beruházások is folytatódnak. 60-70 óvoda, iskola és kulturális intézmény felújítása valósul meg ebben az évben. Több száz útmenti keresztet fognak felújítani. A koronavírus-járvány kezdetén hirdettük meg a kisebb beruházások támogatását. Megdupláztuk a rendelkezésre álló forrást, mert nagy igény érkezett az 500 ezer forinttól 2 millió forintig adható támogatásokra. Az ezekből megújult fejlesztések is jelentősen hozzájárulnak az adott intézményeket használók mindennapjainak, körülményeinek javításához. Az elmúlt években nemzetiségeink tapasztalhatták: igyekszünk segíteni, és ígéreteinket teljesítjük is. Szeretném, ha ez a fejlődés folytatódna.

– *Mennyiben befolyásolja a tervezést, a folyamatosságot a tavaszi választások eredménye?*

– *Az elmúlt időszakban sok helyre ellátogatott, mit tapasztalt a személyes találkozások alkalmával?*

– *Milyen kiemelt program várható ebben az évben?*

– *Köszönjük a beszélgetést, és további sikeres munkát kívánunk!*

Balányi Klára